

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadóhivatal

Brassó, Kapu-utca 60. szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ

helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 20 k, fél évre 10 k, negyedévre 5 k.

Egyes szám ára 8 f., kapható:

kiadóhivatalban, Gross G., Polanek F., és Friedmann F., utak újságban

Felelős szerkesztő:

Dr. VAINA GÁBOR, ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u 60.

Értekezhetni:

d. e. 8 - 9 és d. u. 2 - 4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

2 hasábos garmondosor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 24 f.
3 hasábos garmondosor 16 f. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 60 f. bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér sora 30 f.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Szász fogalmak

Brassó, május 19.

A „Kr. Zeitung“ tegnapi száma még mindig a szombati választással foglalkozván, bírálat tárgyává teszi azokat az elveket, a melyeken a városokban és községekben a választási és választhatási jog nyugszik és a zsidókkal és német katolikusokkal immár végezvén, az állami hivatalnokokkal csufondároskodik, a kiket már egy korábbi cikkében gunyosan „mű választók“-nak (Kunstwähler) nevezett el.

Franciaországban — írja a „Kr. Zeitung“ — hajdan a protestánsokat katonák beszállásolásával akarták megpuhítani illetve az országból való kivándorlásra reá bírni, nekünk pedig állami hivatalnokokat hoznak a nyakunkra, hogy ezt a szászoktól alapított és megvédett várost megmagyarosítsák.

Ezután konstatálja a „Kr. Zeitung“, hogy a brassói magyarság legnagyobb-részt szolgálókból, cselédekből és állami hivatalnokokból áll és kifogásolja azt, hogy ezek a vagyontalan, ide-oda vándorló hivatalnokok olyan jogokat igényelnek maguknak, a melyek tulajdonképpen csak azokat a polgárokat illetnék meg, a kiknek élete a község életével összeforrt.

Itt megjegyezzük, hogy míg egyrészt nagy impertinentiának tartjuk a „Kr. Zeitung“ részéről, a cselédeknek és hivatalnokoknak egy lélekzetvétel alatt történő említését, addig másrészt rut hálátlanságot látunk a csiki cselédek és szolgálók kiesinylő lenezésében azon szász atyafiak részéről, a kik a mult szombati többséget is aligha tudták volna összehozni épen ezeknek a csiki cselédeknek egykori közreműködése nélkül.

Annak illusztrálására, hogy milyen nagy igazságtalanság az állami hivatalnokoknak választói jogosultsága a községi ügyekben, felhossa a „Kr. Zeitung“, hogy az egész brassói magyarság által fizetett összes községi adó alig teszi egy harmadát annak az összegnek, a

melyet ily czimen a szászok fizetnek; a magyaroktól befolyó földadó pedig alig egy tizedrészével egyenlő a szászok által ugyanily czimen fizetett összegnek. És mégis — mondja a „Kr. Zeitung“ — ezek az urak, a kik sem nem itt születtek, sem állandóan itt maradni nem szándékoznak, sőt mint hivatalnokok községi adót sem fizetnek, elég vakmerők a város kormányzását maguknak igényelni.

Nem akarjuk azt vizsgálni, helyes-e a „Zeitung“ által felsorolt adatok, mert akárhogy áll a dolog, a brassói viszonyok között az általunk élvezett jogokhoz képest még az is túlságosan sok, ha mi magyarok a községi adónak csak egyharmadát fizetjük is. Mert mit kapunk ezért cserébe? Közbiztonságot nem, mert az köztudomású és általánosan tapasztalt szomorú igazság, hogy azzal a néhány rendőrrel, a ki éppen akkor nem kapható meg sehol, a mikor legnagyobb szükség van reá, senkinek az életét és vagyonát megvédeni nem lehet. Hanem igenis kapunk csupa szász hivatalnokokat. Hát nem elég, ha annak a városi hivatalnoki karnak a fizetéséhez, a melynek a kebelében alig egy-két magyar van és az se a szászok akarataból, hanem a kormány intézkedése folytán, mi magyarok egyharmadrészben járulunk? Mi egy harmadát fizetjük a községi adónak! És ezért magyar-e a városi képviselőtestület tagjainak egy harmada? Magyar-e a városi tisztviselők egy harmada? Mi egy harmadát fizetjük a községi adónak, azért, hogy abból Wienerek és Brano-váczyak táplálkozzanak, azért, hogy katonasággal verjék szét nemzeti ünnepeket ülő közönségünket, stb. stb.

Bizony tisztelt „Kr. Zeitung“ ha mérlegeljük azokat a jogokat, a melyeket élvezünk, azt az elbánást, a melyben a városi hatóságok szivességéből részesülünk, akkor az a harmadrész is a mit fizetünk, sok, nagyon, de nagyon sok.

De hát fordítsuk meg a dolgot. Hányadrészét fizetik a szászok annak az állami adónak, a mely az egész or-

szágban befolyik? És mégis épen úgy választók és választhatók mint mások. És mit szólnának a szászok ahhoz, ha kimondatnék, hogy állami ügyekben csak azoknak lehet választói joguk, a kik ezen államot megalapították és azt megvédelmezték és a kik közé a szászok semmiesetre se tartoznak?

A szászok fogalmai szerint a jelenlegi állapot nem egyezik meg a szabadsággal és az egyenlőséggel és karikatúrája a „törvény, jog és igazság“ eszméjének. A szászok fogalmai szerint azt kívánná a szabadság és egyenlőség, a törvény, jog és igazság, hogy a város ügyeinek intézésébe csak is a szászok szólhassanak bele úgy mint hajdanában, ellenben zárassanak ki abból, még a választói jogból is mindazok, a kik nem itt születtek, nem itt akarják leélni egész életüket, főképen pedig, a kik nem fizetnek községi adót.

No hát a szabadságnak és egyenlőségnek ilyen értelmezése nem egyéb mint mások jogainak elrablása. Mert eltekintve attól, hogy polgári jogaitól csak nem fosztható meg valaki azért, mivel — nem is a maga hibájából — az országnak talán épen nyugoti és nem keleti részében született, eltekintve attól, hogy azt éppenséggel lehetetlenség előre meghatározni, hogy ki hol töltendő el életét, az állami hivatalnokok — mert hiszen ezek ellen s különösen a vasuti alkalmazottak ellen irányul a „Kr. Zeitung“ cikkének éle — nem kötelezettségüket tagadják meg akkor, mikor nem fizetnek községi adót, hanem jogukat gyakorolják, egy olyan jogot, a melynek gyakorlása egy másik joguk csorbitását nem vonhatja maga után.

Hiszzen ha az igazság megengedné azt, hogy az állami hivatalnokok azért, mert a törvény a községi adó alól felmenti őket, megfosztassanak választói joguktól, akkor nem kellene egyebet tenni mint a brassói szászok adómentességét is törvénybe iktatni és ezzel — elvesztvén választói jogukat — biztosítva volna a magyarok többsége, Brassóváros magyar jellege.

De miért is pereli a „Kr. Zeitung“

a községi adó miatt a hivatalnokokkal? Hiszen ezek csak választanak! Ellenben a szász papok, a kik épen úgy nem fizetnek községi adót, mint a hivatalnokok, nemcsak választanak, hanem lármáznak is, vezérkednek is a városi és más közgyűléseken.

Mindenesetre szép fogalmaik vannak a szászoknak a szabadságról, egyenlőségről, jog, törvény és igazságról. És e fogalmaikat meg is akarják testesíteni városunkban. Ezért hagyták ki a választók névjajstromából az összes vasuti és postai alkalmazottakat, ezért hozták a magyarságot olyan helyzetbe, hogy majdnem 500 jogosulatlanul kihagyott magyar választó érdekében kellett felszólamlania.

Hisszük, hogy illetékes helyen gondoskodni fognak arról, hogy ezen mérhetlen kapzsiság sugallta fogalmak soha a valóságban testet ne ölthessenek.

Belföld

Brassó, május 19.

A képviselet tegnap ülésén a tözsdeadóról és az új zálogházról szóló javaslatokat harmadszori olvasásban is elfogadták. Molnár János interpellációja után az ülés az elnök elterelésével véget ért.

A budapesti szocialisták két száz összeférhetlenséget jelentenek be esetről esetre, azért, hogy az összeférhetlenségi bizottság folytonosan működésben legyen.

Külföld.

Brassó, május 19.

Az osztrák Reichsrath újból obstruál s valószínű, hogy a Házat a legközelebb elnapolják.

Stockholm és Arbaga közt közlekedő „Károly herezeg” nevű hajón egy rabviselt ember: Nordlund János, a hajón levő emberekből tizenkettőt rettenetes vakmerőséggel és kegyetlenséggel lelőtt. Az áldozatok közül kilencz azonnal meghalt. Ezek között van a hajó kapitánya is. A rendőrtisztviselő előtt tett vallomása alkalmával kijelentette, hogy azért követtem el a gyilkosságokat, mert bosszút akartam állani az emberiségen.

New-Yorkban a polgármester óriási közönség jelenlétében fogadta a búr küldöttséget. A búr küldöttség vezetője többek közt ezt mondta: Nem arra kérünk, hogy harcoljatok értünk, hanem mondjátok meg Angliának, hogy álljon meg és gondolkozzék.

A sajtó a mult szombati választásról.

Brassó, május 19.

A mult szombati választásról, a mely a helyi sajtóban annyi port vert fel, a fővárosi és a kolozsvári sajtó is megemlékezik.

A „Magyar Hírlap” a következőket írja:

A brassói községi választások. A brassói szászok ügye a községi választásoknál a mult szombaton aratott győzelmük dacára is nagyon rosszul állhat. A Kron-

städter Zeitung most arra izgatja a szászokat s főleg a szász háziasszonyokat, hogy ne vásároljanak a zsidó kereskedőknél, mert főleg ők szavaztak a magyarok szavazó lapjával, ők akarták meghódítani Brassót a „magyar geniusznak”, ők akarták megrabolni a szászokat városuk német jellegétől. A czik méltó a bíróságnak figyelmére. Ugy látszik bizonyos nemzeti-ségi üzelmek, bármily kicsinyesek is azok, már megérették arra, hogy komolyan figyelembe vétessenek.

A „Pesti Napló”-ban ezeket olvasuk:

A győztes szászok. Megirtuk, hogy a szombati brassói városi választásnál egy kerületet kivéve a szászok győztek, amit a szász lapok most nagy örvendezve világgá kürtölnek. Ennek dacára a szászok nincsenek teljesen megelégedve az eredménnyel, és hogy a magyaroknak egy kerületben sikerült győzniök, azt a zsidóknak tulajdonítják, kik jó magyar létükre a magyarokkal szavaztak. A brassói szász lap, a Kronstädter Zeitung ezt utolsó számában a lap élén a zsidók szemére hányja és felhívja a szász urakat és hölgyeket, hogy keservesen keresett pénzüket ne vigyék a zsidók boltjába, kik mindenben közösen a magyarokkal jártak el. Ezért is kötelességévé teszi minden szásznak, hogy a zsidók boltjait a jövőben messze elkerülje, mert vétenek tradícióik ellen, ha vásárlásaikkal legnagyobb ellenségeik jólétét mozdítják elő.

Az „Ellenzék” hosszabb czikkben méltatja a brassói választást a következőképen:

Nagy napok volt a brassói magyaroknak a most mult szombaton. A városi képviselő választáson egyedül szállt szembe az egyesült két nemzetiséggel. Erős volt a küzdelem, nem is egészen diadaltalan, tanulságokban pedig fölötté bővelkedő.

Nem volt diadalmatlan. Olonya városrészben 170 többséggel ment keresztül a magyarok listája. Így aztán Bolonya csak magyar képviselőket küld a tanács-terembe. De talán még ennél is nagyobb diadal, hogy a belvárosban, a régi patricius fészekben sem bírták volna a szászok legyőzni a most igazán impozáns módon együtt álló magyarokat, ha nem egyesülnek az oláh és görög szavazókkal. Még így is óriási erőfeszítés és mondjuk ki azt is, erőszakoskodás árán sikerült csak nekik 40 szótöbbség árán keresztül vinni a maguk listáját.

Diadalmas volt tehát a választás mindenképen. És tanulságos. Megnyitotta szemét első sorban azoknak a magyaroknak, kik mint eddig a tartózkodás álláspontját tartották üdvösnek s nem ismerve saját erejüket, paktumok árán forzíroztak be egy-két magyar képviselőt.

Most már láthatják ezek is, hogy nyílt harcban is lehet eredményeket elérni, s láthatják egyuttal azt is, hogy paktumokat kötni olyan népséggel, mely nem riad vissza vad gyűlöletében, inkább oláhhá, göröggé árasztani el a termet, mint oda egyetlen magyar képviselőt beereszteni, nem is méltó mihozzánk.

Mert hogy ennek a fanatizált elemnek még csak homályos érzéke sincs a méltányosságról, azt semmi jobban nem bizonyítja, minthogy abban a város részben, melynek lakossága aránylag tulnyomó részben magyar, egyetlen egy magyar képviselőt sem jelölt.

De tanulságos volt e választás más-különb is. A magyarság különböző párt árnyalatait egyesítve a közös nagy küzdelemben, utmutatás a jövőre a vezetőknek s biztatás egyuttal a pessimistáknak. Sokkal jobb magyarok Brassó magyarjai, kivéve egy-két talmi magyart, hogysem kétségkednünk kellene a jövőre nézve.

Kivéve egy-két talmi magyart, mondtuk. Nos igen, ebben a kérdésben is tanulságos volt a választás. Lerántotta az álarczát azoknak, kik magyarok — hasznból, de ha a mindenekfelett szent haszn veszedelemben van, ám vágják sutba a magyarságot. Most már legalább tudjuk, hogy ilyenek is vannak s tudjuk, hogy kik azok. Hála Istennek, kevesen vannak.

Pildner Ferencz bizonyosság-létele.

Brassó, május 19.

Pildner Ferencz egykori földvári főszolgabíró és jelenleg országgyűlési képviselő, a szász viszonyok alapos ismerője, igen érdekes czikket írt a „Zeit” című bécsi folyóiratba a szászokról.

Azon kezdi, hogy a nemzetiségi kérdés Magyarország egyik legsürgősebb megoldásra váró kérdése. Legalább is olyan sürgős, mint például a kiegyezés évek óta vajudó kérdése. A nemzetiségekre térve, elpanaszolja, mennyi vád éri éppen a szászokat, holott a magyarságra és az állameszmére nézve sokkalta veszedelmesebb nemzetiség az oláh. Megvázolva ezután nagy vonásokban az erdélyi szászok történetét és rátér végre a szász és oláh elem küzdelmére Erdélyben Statisztikai adatokkal mutatja ki, hogy az oláhok mindenütt tulsulyban vannak a szászokkal szemben s hogy az oláh áradat el nem nyeli ezeket, jóval nagyobb fokú kulturai fejlettségüknek tulajdonítható ez. Ez a körülmény a magyarító oka annak is, hogy a szászok lakta közigazgatási kerületek képviselő választói tulnyomó részt szászok, jöllehet az oláh elem számossabb náluk.

A szászokra nézve veszedelem volna azért a választói cenzus leszállítása, mert a megszaporodott oláh választók elnyomnák így őket. A szászoknak a magyar nemzeti állameszme iránt tanusított idegenkedését is azzal magyarázza, hogy éppen a kultura erejétől, ettől a fentartó erejétől fosztotta volna meg őket az állameszme.

Ha, ugymond Pildner, a magyar állameszme csupán a törvény szigorú megtartását követeli, ha meg nem fenyegeti lételeben a felekezeti iskolákat és templomokat, továbbá a törvényadta autonómiát, akkor a magyar államnak nem lesznek odaadóbb és hivebb polgárai az erdélyi szászoknál. Persze tulzó hazafiakká akkor sem lennének, már ez nem természetük. De nagyon jól tudják ők, hogy a nagyobb veszedelem nem a magyar szovinizmus, hanem a csöndesen, ám annál ellenállhatatlanabban a románság felől fenyegeti a szászokat.

Nekünk igazán kapóra jó Pildner F. ezen fejtegetése, mert abban ugyanaz az igazság nyer szász politikus részéről megerősítést, a melyet mi szerdai vezércikkünkben hangsúlyoztunk t. i., hogy a „veszedelem — a mint Pildner F.

mondja — csöndesen, de annál ellenállhatatlanabban az oláhság felől fenyegeti a szászokat, vagyis a mint mi mondtuk, hogy „az oláh az a farkas, amely a szász fajt elnyeléssel fenyegeti”. Bizonyosságot tesz tehát Pildner Ferencz is állításunk igazsága mellett és ez igen fontos dolog, habár Földvár és Rozsnyó stb. községek lakosságának nemzetiségi arányok tekintetében való alakulása már magában véve elég világosan beszél. Az érdeklődők tapasztalni fogják, hogy a szász közigazgatási hatóságoknak milyen nagy erőszakoskodására lesz szükség majd a jövő választások alkalmával ezen községekben, hogy az előjáróság tagjaivá szász egyének megválasztatni képesek legyenek. Nem óriási politikai hiba-e tehát a szászoknak az oláhokkal való szövetkezése? És nem lehetetlenség-e a szövetkezés tartóssága? Hogy a szászok tulzó hazafiakká az az szívők gyökereig hazafiakká soha sem lesznek, ez a kijelentése Pildnernek egészen új előttünk és nem tudjuk, hogy annak meglepő őszinteségét becsüljük e többre vagy magát a benne rejlő beismerést, amely mint szász politikus nyilatkozata szinte megdöbbentő igazolása volna a szászok ellen hangoztatott azon vádnak, mely szerint a hazafiságra valami nagyon erős hajlandósággal nem rendelkeznek. Mi azt hisszük, hogy ez utóbbi állításában Pildner Ferencz talán tévedett.

Színház.

Brassó, május 19.

Harmadszor adták tegnap este „Szulamith”-ot. A vadmaeska és a kut néma tanúsága, mint mindenütt az országban, úgy mi nálunk is nagy hatással volt minden egyes alkalommal. Ez a hatás annál nagyobb, minél többször halljuk és látjuk ezt a dalművet. A tegnapi előadás azonban e hatás tetőpontját érte el. A számtalan sok szépséggel és bájjal bővelkedő darab harmadik előadását minden tekintetben a legjobbnak mondhatjuk, anélkül, hogy ezáltal az előbbi két előadás művészi nivóját kisebbitenénk.

A czimszerepet ezúttal Szirmai Olga játszotta, a ki szerződötési célból lépett fel. Mindjárt előre kijelentjük, hogy ez az kísérlet pompásan bevált. Szirmai Olga úgy ének mint játék dolgában remekelt Szulamith szerepében. Éneke és játéka egyaránt megfelelt annak, amit egy valódi Szulamithtól várunk. A hatás nem is maradt el, mert éneke után minden egyes alkalommal sűrű taps hangzott fel. Bátran állithatjuk, hogy Szirmai Olga tegnap este egy csapással meghódította a közönséget és elmondhatja a nagy római-val: Jöttem, láttam, győztem! Szirmai Olga énekének és játékának kiválóságához járul még kedves megjelenése, amely mindenesetre nagy mértékben fokozza a művésze által elért hatást.

Tiszay Dezső színigazgatónak szívből gratulálunk ehhez a sikerhez, amely — ha Szirmai Olga más szerepében le nem rontja azt — nemcsak itteni működésének még ez évi hátralevő részére, hanem a bérletgyűjtésre is kitűnő hatással lesz.

A darab többi szereplői is egytől egyig jól játszottak. Mezey, Kozma szép éneke és Sziklai Szeréna csinos tánca egyaránt elismerésben részesült.

Heti műsor. Vasárnap általános bérletszünetben Bokor József népszínműve a „Gyerekekasszony”. Hétfőn Offenbach operetteje „Szép Helena.” Kedden Simon Jenő felléptével „Stuart Mária.” Szerdán Tiszay Dezső jutalomjátékául és Szirmai Olga felléptével a „Vereshaju.” Csütörtökön „Görög rabszolga.” Pénteken „Névtelen levelek.” Szombaton „Kleopatra.” Vasárnap „Leszámolás.”

* * *

Stuart Mária. Kedden este bérletszünetben ifjúsági előadás lesz leszállított helyárrakkal. Schiller „Stuart Mária” című szomorujátéka kerül színre Simon Jenő felléptével, aki Mortimert játsza. Reméljük, hogy a tanuló ifjúság tömegesen fog résztvenni ezen az előadáson.

HIREK.

Brassó, május 19.

— A román királyi pár és a román trónörökös pár tegnap d. u. Bpest felől jöve városunkon keresztül utazott Bukarestbe.

— A magyar színtársulat távozása. Tiszay Dezső, színigazgató a jövő héttel beakarta fejezni itteni szereplését. A színbérlők egyrészenek óhajára azonban kilátásba helyezte, hogy a pünkössti ünnepeket is körünkben tölti azon esetre, ha sikerül titkárnak még 6 előadásra bérletet gyűjteni. Azt hisszük, hogy úgy az ügy iránt való lelkesedés, mint a társulat és különösen a derék igazgató iránt érzett rokonszenv, lehetségessé teszi a népszerű titkárnak Nádasz Józsefnek, a ki az egyes színbérlőket felfogja keresni, a társulatnak további itt maradhatására 6 előadásra szükséges bérletet összegyűjteni.

— Elöléptetés. A m. kir. pénzügyminiszter Fekete Benő kir. tanácsos, pénzügyigazgatót a VII. fizetési osztály első; Jakó Pál p. ü. titkár a VIII. fizetési osztály első, és Popovics János p. ü. segédtitkár a IX. fizetési osztály első fokozatába léptette elő.

— Weyrich Gyula cs. és kir. vezérőrnagy, a brassói 31. gyalogdandár parancsnoka, mult csütörtökön kihallgatáson volt a király előtt.

— Halálozás. Lázár Gerő, a „Lázár és Verzár” czég tulajdonosa, a kereskedelmi és iparkamara alelnöke, törvényhatósági és képviselőtestületi tag stb. f. hó 18-án este 10 órakor hosszas és kínos szenvedés után életének 58-ik, boldog házasságának 34-ik évében jobblétre szenderült. A megboldogult földi maradványai f. hó 20-án d. u. 4 órakor Kolostor-u. 19. sz. a. saját házából fognak a bolonyai róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szt. mise áldozat hétfőn d. e. 10 órakor a róm. kath. plebánia templomban lesz.

— Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Kelemen Pál volt cs. és kir. hadnagyot és nagy-szebeni lakost a brassói m. kir. adóhivatalhoz adótiszté nevezte ki.

— Az igazságügyi palota terve és költségvetése tegnap érkezett le az itteni törvényszékhez az igazságügyi miniszter jóváhagyásával. A palota felépítéséhez szükséges munkálatok kiadását illetőleg az árlejtés június hó 9-dikén fog megtartatni.

— Ezred összpontosítás. A m. kir. brassói 24. honvéd gyalog ezred ezidei összpontosítása ezred-gyakorlatok czéljából Brassóban lesz és pedig június hó 20-tól aug. 1-ig.

— A közönség figyelmébe. Miután többször előfordult már az az eset, hogy a parkok és sétányok ültetvényeit barbar kezek megrongálták, az illetékes hatóság ez uton is felkéri a t. közönséget, hogy a netalán észrevett ilyenmü tetteseket azonnal feljelenteni sziveskedjék, hogy méltó büntetésüket el ne kerülhessék.

— A kolozsvári honvédeknek Brassóban. Amint hírlik, a kolozsvári honvédeknek a 24. honvéd gy. ezrednek Brassóban leendő összpontosítása alkalmával mintegy 2 hétre városunkba jön.

— Székely fürdők ismertetése. A székelyföldi iparmuzeum felügyelő bizottsága régebb idő óta tervezi a székely fürdők ásványvizeinek, leírásainak, képgyűjteményeinek Marosvásárhelyt a muzeum csarnokának külön osztályában leendő kiállítását, hol a látogató közönség állandóan tájékozást szerezhetne fürdőink gyógyhatásáról, fekvéséről és klimatikus viszonyairól. Most, hogy Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter meglátogatni készül a székelyföldet, elérkezettnek látja nevezett muzeum az időt a fenti terv kivitelére. A miniszter ur valószínűleg a jövő hónap folyamán teszi látogatását, a mikor Marosvásárhelyt ugyancsak az iparmuzeumban egy székelyföldi iparkiállítást rendeznek. Ezzel a kiállítással hozatnék kapcsolatba a székelyfürdők kiállítása, a mit azután állandósítanának. Mindezeknél fogva a székelyföldi iparmuzeum felkérte az összes fürdőigazgatóságokat abban a meggyőződésben, hogy a maguk részéről is a fürdő érdekében szükségesnek és hasznosnak tartják ezen állandó szakkiállítás létesítését az eszme megvalósításának támogatására és arra, hogy mindazon termékeket, leírásokat, képeket stb. melyeket a vállalat ismertetésére és rendeltetésének közvetlen terjesztésére szükségesnek vél, legkésőbb június hó 10-éig beküldeni sziveskedjék. A helyet az iparmuzeum ingyen adja, ugyancsak az elrendezést kellő csinnal és díjtalanul végezi. Az igénybe vevendő terület nagysága sürgősen, legkésőbb 5 nap alatt közlendő.

Nemzeti Színeszet!

Folyó szám 35.

Bérletszünet.

A „Vigadó” nagytermében
Brassó, 1900. évi május hó 20-án
adatik:

A GYEREKASSZONY.
Népszínmű 3 felv.

A fogorvos

Dr. TILTSCHER-féle

„THYMOLIN”

fogpor

biztos óvszer foghús és szájbetegségek ellen, a fogak romlását gátolja és rendes használatnál azokat fehéren és tisztán tartja.

Megbízható, ártalmatlan gyógy és fogtisztító szer.

Kapható a gyógyszerárakban valamint Dr. Tiltscher fogorvosnál Brassóban Búza-sor 5. sz. alatt.

Minden vevőnek írásbeli jótállás adatik.

Leggyorsabb elintézés

Harom évtized óta legjobb hírnevű cég.
HELMBOLD L. örökösei
ékszerészek

Brassó, Weisz Mihály-utca 24. szám alatt. (Saját ház.)

Berndorf China ezüst evőeszközök eredeti gyári árakon.

Legnagyobb raktár minden-
nemű ékszerekben valamint
jeggyűrűkben bármily súly-
ban.

14 karátos Lorgnonláncok.

Hatóságilag fémjegyzett áruk.

Nagy raktár valódi aran y
és ezüst sveiczi zsebó rákban.

Evőeszközök 13 próbás hi-
vatalosan fémjelzett áruk.

Ezüst és fémövek.
Régi övek ujjá helyreállítás.

Legutányosabb árak.

Szolid és lelkisimeregés kiszolgálás.

A pinczészet felhagyása miatt
az Eszterházy pinczében

Kitűnő

asztali és csemegebor

legnagyobb választékban

melyen leszállított árak mellett

kapható

Fleischer M. és társa

Takarék tűzhelyek**Horváth S. és Conradt G.**

gépészeti, építészeti és mű lakatosi gyára.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség be-
cseles figyelmét a takaréktűzhelyek raktárunkban
levő mindenféle fajára felhívni.

Tekintve, hogy a legjobb gépekkel és a legol-
csóbb hajtó erővel (Benzin Motor) van gyárunk-
felszerelve azt a legszilárdabb és legjobb minő-
ségben és kivitelben is olcsóbban szállíthatjuk-
mint a hasonló velünk ezen cikkekben ver-
senyező gyárak.

Légszesz-, vízvezeték- és fürdő szobák berende-
zésére és minden e szakmába vágó tárgyak és
munkák legpontosabb és leg jobb kivitelére leg-
jutányosabb áron ajánlkozunk

A nagyérdemű közönség támogatását
kérve vagyunk

kész szolgál

Horváth S. és Conradt, G.

Brassó, Hosszu-u. 17.

Légszesz berendezés

fürdő szobák berendezése

Vízvezeték berendezés**Téglagyár.**

Nem messze Brassó és a szász-hermányi va-
suti állomástól halál eset miatt eladó.

A telep elvan látva szükséges épületekkel és
kellő berendezéssel.

Felvilágosítást nyújt

Wolf F. Gyula

Brassóban.

Brassói bank és raktárház

részvénytársaság.

Brasso, Hirscher-utca 2. (Gyümölcssor sarkán) I. emelet

Takarékbetét: Betéteket egy koronától
kezdve a legjobban kamatoztatunk.

Check számla: Ajánljuk egy-egy Check
(folyó) számla megnyitását könyveinkben,
melyből összegeket 20.000 koronáig azonnal,
míg ennél nagyobbakat legfeljebb három nap
előleges bejelentés után, fizetjük ki.

Értékpapír üzlet: Megbízásokat, érték-
papirok (részvények, záloglevelek, sorsje-
gyek) külföldi váltók, ércpénzekvételére és
eladására, valamint a bank és raktárházüzle-
szakmájába vágó mindennemű ügyletet, a
legjutányosabb feltételek mellett teljesítjük

Értékpapírok ellenőrzése: T. ügyfeleink
kivánságára az összes sorsolás alá eső ér-
tékpapírok huzásait díjmentesen nyilvántartjuk

A Magyar Általános Hitelbankkal, Budapest,
fennálló szoros összeköttetésünkkel fogva azon
kellemes helyzetben vagyunk, hogy a t. ügy-
feleinknek úgy a pénz, mint az áru-piacz felől
mindenkor a legrészletesebb felvilágosítások-
kal szolgálhatunk.

15 8-100

Hirdetmény.

A fogarasi m. kir. állami ménesebirtokon fogatosítandó
alább felsorolt építkezési munkálatok kivitelének biztosítása
céljából folyó évi június hó 6-án délelőtt 11 órakor a fogarasi
m. kir. áll. ménesebirtok igazgatóságánál zárt írásbeli ajánlati
verseny tárgyalás tartatik. És pedig:

1. A fogarasi belső majorban a központi
magtár átalakítása 3053 kor. 86. fil.
 2. A mundryai majorban eselédlak és bog-
narműhely építése 11067 kor. 21 fil.
 3. A mundryai majorban szarvasmarha
istálló építése 8510 kor. 86 fil.
 4. A mundryai majorban egy 8 fiókos
szénapajta építése 3178 kor. 79 fil
- vállalati költség összeggel, megjegyezvén, hogy az építkezés
munkához szükséges teglát a ménesebirtok igazgatósága adjai
a melynek értéke a fenti összegekbe beszámítva nincsen.
- A fenti építkezési munkák legkésőbb folyó évi szeptember
hó 31-ig befejezendők.

A részletes árlejtési feltételek valamint az építkezési mun-
kákra vonatkozó tervek és költségvetések a fogarasi m. kir.
állami ménesebirtok igazgatóságánál a hivatalos órák alatt
megtekinthetők.

Budapest, 1900. május hó 16-án.

Földművelésügyi m. kir. Miniszter

Padlók házilag való bemázolására.

**Fritze O. fele borostyánkő-olaj-
fénymáz**

tartósságánál keménységé-
nélés fényénél fogva felül-
mul minden gyártmányt.

**Fritze O. fele borostyánkő-olaj-
fénymáz**

6 óra alatt megszárad, mi-
ről kezességet vállalok

**Fritze O. fele borostyánkő-olaj-
fénymáz**

minden konkurens gyárt-
mánynál szaporább: 1 kg
elég 15 négyzetméterny-
területnek a bemázolásár

ennél fogva használatra a legolcsóbb

Raktár Brassóban Schwetter Adalbert-nél.